

แบบบันทึกขั้นตอนการปฏิบัติงาน / การสอนงาน
เรื่อง การให้คำแนะนำบิดามารดาเกี่ยวกับปัญหาที่พบบ่อยในการดูแลทารกแรกเกิดเมื่อจำหน่าย

ลำดับ	ขั้นตอน	หมายเหตุ
	คำแนะนำบิดามารดาเกี่ยวกับปัญหาที่พบบ่อยในการดูแลทารกแรกเกิดเมื่อจำหน่าย	
	ฟู	
	ทารกจะร้องกวนและงอแงเมื่อรู้สึกไม่สบายตัว หากใช้ปรอทวัดไข้ได้อุณหภูมิมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส แสดงว่ามีไข้ ให้เช็ดตัวด้วยน้ำอุ่นเพื่อลดไข้ ไม่ห่อตัว หากมีไข้สูง กระสับกระส่าย ซึม ไม่ยอมดูดนม ต้องรีบพามาพบแพทย์	
	ตัวเย็น	
	ทารกจะมีผิวหนังที่เย็น ซีด หรือคล้ำ ร่วมกับอาการซึม ไม่ดูดนม หลับนาน และหายใจเร็ว ควรปรับอุณหภูมิห้องให้เหมาะสม รีบห่อตัวด้วยผ้าหนาๆ แล้วรีบนำมาพบแพทย์	
	ตัวเหลือง	
	เป็นภาวะปกติที่พบได้ในทารกแรกเกิด มักพบ 2-3 วันหลังคลอด และมักหายไปเองภายใน 2 สัปดาห์โดยไม่มีอันตราย อาการของตัวเหลืองคือ ตาและผิวหนังของทารกจะมีสีเหลืองชัดเจน เกิดจากทารกเมื่อดูดนมแล้วถ่ายอุจจาระ แดกตัวสลายไป ทำให้สารสีเหลืองถูกขับออกมาจากร่างกายจะขับออกจากร่างกายทางอุจจาระ ปัสสาวะ แต่หากมากและขับไม่ทิ้งจะมีผลต่อสมองได้ ต้องรีบพบแพทย์ตรวจค่า บิลิรูบินในเลือด ส่งไปปรึกษา หรือเปลี่ยนถ่ายเลือดช่วยทารก	
	สำรอก แหวะนม หรือ อาเจียน	
	ทารกแรกเกิดแหวะนมบ้าง ถือเป็นภาวะปกติ เพราะหูรูดของกระเพาะอาหารยังไม่แข็งแรง ควรปรับการให้นม โดยให้ทารกดูดนมในปริมาณน้อยๆ แต่ดูดบ่อยขึ้น และอุ้มเรอหลังมือนม จะช่วยลดอาการแหวะนมได้ หากสำรอก อาเจียน ปลายมือปลายเท้าเย็น ให้รีบนำมาพบแพทย์	
	สะอึก	
	สะอึกเป็นภาวะปกติที่พบได้ในทารกแรกเกิด และพบได้หลังดูดนม สามารถลดภาวะสะอึกได้ โดยอุ้มเรอในท่าปกติ หรือลดปริมาณนมในแต่ละมื้อ แต่ให้บ่อยครั้งขึ้น เมื่ออายุมากขึ้น ทารกจะสะอึกน้อยลง	
	อุจจาระ	
	ในช่วง 1-2 วันแรกหลังคลอด ทารกจะถ่ายอุจจาระวันละ 1-2 ครั้ง อุจจาระจะมีลักษณะเหนียว มีสีด่างอมเขียว เรียกว่า ชี้เทา หากทารกยังไม่ถ่ายชี้เทาภายใน 48 ชั่วโมงแรกหลังคลอด ควรแจ้งให้แพทย์ทราบเพื่อค้นหาความผิดปกติที่เกิดขึ้น จากนั้นเมื่อทารกได้รับนมแม่มากขึ้น อุจจาระจะเริ่มเปลี่ยนสีเขียวจางๆ สีน้ำตาล และสีเหลืองในที่สุด ต้องรักษาความสะอาดและสังเกต หากกินนมแม่จะถ่ายอุจจาระและปัสสาวะบ่อย	
	ตาและ ตาอักเสบ	
	มีน้ำตาไหล ชี้น้ำตา เกิดจากท่อน้ำตาตีบ ช่วยโดยนวดตา ใช้สำลีชุบน้ำต้มสุกเช็ดหัวตาไปหางตา	

แบบบันทึกขั้นตอนการปฏิบัติงาน / การสอนงาน

เรื่อง การให้คำแนะนำบิดามารดาเกี่ยวกับปัญหาที่พบบ่อยในการดูแลทารกแรกเกิดเมื่อจำหน่าย

ลำดับ	ขั้นตอน	หมายเหตุ
	สะดือและ หรือ สะดือยังไม่หลุด	
	ปกติสะดือจะหลุด 2-4 สัปดาห์หลังคลอดควรเช็ดทำความสะอาดสะดือทุกครั้งเมื่อต้องอาบน้ำทารก	
	อย่าปล่อยสะดือและ เพราะจะทำให้ติดเชื้อง่าย มีหนอง กลิ่นเหม็น รอบๆวมแดง พบบพบแพทย์	
	ฟังผืดได้สั้น หรือ สั้นถูกครึ่ง	
	หากได้สั้นของทารกมีฟังผืด อาจทำให้มีปัญหาในการดูดนม และการออกเสียงบางคำได้ไม่ชัด	
	ควรรักษาโดยการผ่าตัดขลิบลิ้น ซึ่งเป็นกรผ่าตัดเล็ก ทำได้โดยทันตแพทย์ช่วงแรกเกิด- 1 เดือน	
	ผื่นแดง	
	ผื่นแดงเกิดจากความสกปรกและอับชื้นบริเวณขาหนีบหรือบริเวณที่สวมผ้าอ้อมนาน	
	ควรลดการใช้แป้งเพิร์สและเปลี่ยนผ้าอ้อมทุกครั้งหลังการถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ หากผื่นแดง	
	มีมาก นาน ควรพบบพบแพทย์	
	ตุ่มแดงหรือหนองที่หัวไหล่ข้างที่ฉีดวัคซีนบีซีจี	
	ทารกแรกเกิดทุกรายจะได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรค (บีซีจี) ซึ่งหลังฉีดมักจะทำให้เป็นตุ่มแดง	
	หรือหนองเมื่อทารกอายุประมาณ 2-4 สัปดาห์ โดยปกติไม่จำเป็นต้องทำอะไร ตุ่มจะหายเอง	
	หากแตกเป็นหนอง ใช้สำลีชุบน้ำสะอาดเช็ดทำความสะอาด ไม่ทาด้วยยา	
	การสังเกตพัฒนาการของทารกแรกเกิด	
	ทารกแรกเกิดทุกรายควรได้รับการตรวจคัดกรองการได้ยิน โดยเฉพาะทารกคลอดก่อนกำหนด	
	และทารกป่วย หากผิดปกติในการได้ยินตั้งแต่ระยะเริ่มแรก จะสามารถใส่เครื่องช่วยฟังได้ทันที	
	เพื่อพัฒนาการพูดและการได้ยินให้เป็นปกติในอนาคต	
	การสังเกตการได้ยิน โดยดูว่าลูกมีอาการตกใจหรือมีปฏิกิริยา เช่น กะพริบตา หุคดูดนมเมื่อ	
	มีเสียงดัง หุคร้องให้ฟังเสียงพูดของพ่อแม่หรือไม่	
	การสังเกตการมองเห็นทำได้โดยดูว่าลูกจ้องมองหน้าตาของพ่อแม่ขณะที่คุยด้วยหรือไม่	
	สัญญาณที่บ่งบอกว่าลูกอาจมีพัฒนาการทางภาษาที่ล่าช้า ในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 4 เดือน	
	คือการไม่ตอบสนองต่อเสียงในช่วงที่กำลังตื่นตัวดี หากพบควรปรึกษาแพทย์	
ผู้บันทึก นางสาวภาวิดา พิทักษ์อร่ามวงศ์ ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ		
หน่วยงาน.....สูติกรรม.....วันที่ 20 ก.ย. 66		
ความเห็นผู้เกี่ยวข้อง.....		
ลงชื่อ..... วันที่ 20 ก.ย. 66		